

112 [What is the essential beauty (value) of all art?]

Vooraf

Mondriaan heeft meer dan honderd losse notities achtergelaten. De langere notities zijn in dit corpus als zelfstandige titel gepresenteerd¹.

De tekst [*What is the essential beauty (value) of all art?*] beslaat vier schrijfblokbladen.

Bron

In Mondriaans nalatenschap² bevindt zich in archiefmap '56' een manuscript ('56a') en een getypte transcriptie ('56b').

Het manuscript '56a' heeft geen titel en begint met de vraag: 'What is the essential beauty (value) of all art?' Het manuscript bestaat uit vier rechtsboven genummerde schrijfblokbladen³: 1 t/m 4. De bladen 1 en 2 zijn aan één kant beschreven, blad 3 en 4 bevatten aan twee zijden tekst. De hele tekst is met pen geschreven, maar de toevoegingen aan de achterzijden van blad 3 en 4 zijn in potlood.

Mondriaan heeft de tekst op veel plaatsen gecorrigeerd. Het manuscript is niet gedateerd en niet ondertekend. In het vervolg wordt dit manuscript aangeduid - naar de vindplaats - als manuscript '56a'.

In dezelfde archiefmap '56' bevindt zich ook een getypte transcriptie ('56b'). De transcriptie volgt letterlijk de tekst van het manuscript, uitgezonderd de toevoeging van een datering ('ca. 1942-43') en van een titel ('The Meaning of Beauty'). Harry Holtzman⁴ zal de datering en de titel toegevoegd hebben. Ook de handgeschreven correcties zullen van Holtzman zijn.

We beschouwen deze bron als authentiek, geautoriseerd en onvoltooid.

De transcriptie blijft verder buiten beschouwing, omdat deze niet in opdracht van Mondriaan is vervaardigd, maar een initiatief van Holtzman is geweest⁵.

Basistekst en leestekst

De basis voor de leestekst is manuscript '56a'.

In manuscript '56a' staan twee toevoegingen; één op de achterzijde van pagina 3 en één op de achterzijde van pagina 4. Bij één toevoeging geeft Mondriaan niet aan waar deze ingevoegd moet worden; in de leestekst is deze door ons achteraan tussen vierkante haken geplaatst.

Titel

Manuscript '56a' heeft van Mondriaan geen titel gekregen. Om identificatie te vergemakkelijken krijgt manuscript '56a' een fictieve titel die is samengesteld uit de eerste woorden van de tekst: [*What is the essential beauty (value) of all art?*].

Datering en ondertekening

Mondriaan heeft manuscript '56a' niet ondertekend en niet gedateerd.

Ontstaan en publicatie

In de brieven van Mondriaan zijn geen opmerkingen gevonden over [*What is the essential beauty (value) of all art?*]. Het is gepubliceerd in *The New Art - The New Life. The Collected Writings of Piet Mondrian*⁶.

Sleutelwoorden

Met een aantal kenschetsende woorden (in alfabetische volgorde) geven we aan wat er in [*What is the essential beauty (value) of all art?*] besproken wordt. Van de zogenoemde specifieke en soms minder specifieke Mondriaan-woorden wordt een verklarende omschrijving gegeven in het 'Sleutelwoordenregister'⁷. De in dit register verduidelijkte sleutelwoorden zijn hieronder cursief weergegeven.

¹ Digital Appendix: Supplements 128 – Overview of all notes in Box 5.

² Holtzman Deposit: Box 7 Folder 56.

³ Afmeting: 26,7 x 20,3 cm (10½ x 8 inch).

⁴ Harry Holtzman (1912-1987), Amerikaans kunstenaar, Mondriaans erfgenaam.

⁵ Digital Appendix: Supplements 112 – '[The Meaning of Beauty]' (typescript 56b).

⁶ H. Holtzman and M.S. James (eds.). *The New Art - The New Life. The Collected Writings of Piet Mondrian*. Boston, 1986: 359-360 (als: 'The Meaning of Beauty').

⁷ Digital Appendix: Documentation - Mondrian Vocabulary Explained.

Sleutelwoorden: constant beauty, *dynamic action*, *equilibrium*, *equivalence*, *expressive means*, *harmony*, mutual balance, *mutual relations*, *oppression*, *unity*, *vitality*.